

Всесвітня історія

До навчальної програми для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів із всесвітньої історії на 2015-2016 навчальний рік було внесено ряд змін, що вимагають критичного підходу, певної трансформації матеріалу порівняно з підручниками, виданими в 2007 році.

Навчальна програма для учнів 7 класу передбачає практичні заняття, яких не було в попередній програмі. Теоретичний матеріал до кожного з цих занять наявний у підручниках, виданих у 2007 році, що дозволяє ознайомитися з ключовими датами, особистостями, причинами, наслідкам та перебігом подій, специфічними історичними явищами та термінами. Практичні заняття мають на меті сприяти розвитку в учнях 7-х класів аналітичного мислення, мовних навичок, злагодженої колективної роботи, вміння працювати з ілюстраціями, історичними картками та документами. Радимо вчителям проводити ці заняття у формі широкої дискусії, роботи в парах, малих групах тощо. Доцільним є використання учнями та вчителями додаткових джерел інформації: художньої літератури, Інтернет-сайтів тощо.

Запитання та завдання, подані в кінці кожного параграфу підручників 2007 р., дозволяють здійснити перевірку та актуалізацію знань і виконати державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів. Також рекомендуємо вчителям під час проведення занять звернути уваги на українознавчий аспект матеріалу, недостатньо розкритий у нині діючих підручниках.

Суттєвого перегляду вимагає зміст та порядок подачі **теоретичного матеріалу** в підручнику, що не завжди збігається з вимогами чинної програми. Наводимо відповідність тем:

<i>Навчальна програма 2015-2016 н. р.</i>	<i>Підручники, видані в 2007 р.</i>
Розділ І. Візантійська імперія. Арабський халіфат	Розділ 3. Візантія. Арабський світ
Розділ ІІ. <ul style="list-style-type: none">- Зв'язок людини і природи. Рух населення.- Три стани середньовічного суспільства- Християнізація Європи. Християнська церква раннього Середньовіччя.- Практичне заняття «Замок. Рицарські традиції. Життя селян»	Розділ 1. <ul style="list-style-type: none">- §1 «Народження середньовічної Європи» та 2 «Людина та її довкілля».- §4 Суспільство і держава.- Розділ 2, §6. Католицька церква в V – XIII ст.- Розділ 1, §§ 2, 4 «Замок та його мешканці»; §4, пункти 3 «Світські феодали» та 4 «Трудівники-селяни».
Розділ ІІІ. <ul style="list-style-type: none">- Походи вікінгів та їх завоювання	<ul style="list-style-type: none">- Розділ 4, §10 «Народи і країни Скандинавії»

<ul style="list-style-type: none"> - Хрестові походи - Середньовічні держави: від роздробленості до станово-представницьких монархій. - Італійські торговельні республіки. Реконкіста. Утворення королівства Іспанія. 	<ul style="list-style-type: none"> - Розділ 2, §7 «Вершина могутності і занепад папства» - Розділ 1, §4 «Суспільство і держава»; відомості про станово-представницькі органи окремих європейських держав містяться в окремих параграфах підручника відповідно до країни. - Розділ 4, §14 «Розмаїття Середземноморського світу».
<p>Розділ IV.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наукові і технічні досягнення. - Книгодрукування - Християнська церква в XI – XV ст. - Практичне заняття: «Середньовічні школи та університети. Життя середньовічного студента». - Архітектура і мистецтво. - Раннє Відродження й гуманізм. 	<ul style="list-style-type: none"> - Розділ 5, §15 «Знання і освіта»; Розділ 1, §3, пункт 1 «Успіхи техніки». - §16, пункт 3 «Диво книгодрукування». - Розділ 2, § 6-7 - Розділ 5, §15, пункт 3-4 - §15, пункт 1 «Біля витоків середньовічної культури» ; §16, пункти 1-2, 4. - §16, пункт 5.
<p>Розділ V. Практичне заняття: «Виникнення слов'янської писемності. Кирило і Мефодій».</p>	<p>Розділ 6, §17, пункт 1 «Від Великої Моравії до чеського королівства»</p>
<p>Розділ VI. Османська імперія.</p>	<p>Розділ 6, §20 «Турецька держава: через загарбання до імперії»</p>

Зазначимо, що матеріали, розміщені в підручниках 2007 року видання, є ширшими за обсягом та наповненістю, ніж того вимагає навчальна програма, що буде впроваджуватися в 2015-2016 навчальному році (зокрема, тема повсякденного життя Західної Європи, Північно-Східної Русі та Московської держави). Рекомендуємо здійснювати підготовку та перевірку знань учнів відповідно до вимог чинної програми. Наводимо теми, виклад яких відсутній у підручниках:

Повторення. Місце історії Стародавнього світу в історії людства.

Рекомендуємо провести бесіду та обговорення матеріалу зі всесвітньої історії, вивченого в 6 класі;

- ***Велике князівство Литовське.*** Тема детально вивчається в курсі історії України в 7 класі, потребує короткого розгляду в контексті європейської історії доби Середньовіччя.

Таким чином, з урахуванням вищевикладених рекомендацій підручники авторів Подаляк Н. Г. та Ліхтея І.М. «Історія Середніх віків», що вийшли друком в 2007 році, можуть використовуватися вчителями та учнями 7-х класів загальноосвітніх навчальних закладів у 2015-2016 навчальному році відповідно до вимог чинної навчальної програми.